

Liliane Melis Gedichten in "Meander": Cyclus 'Caspar David Friedrich' 1) Der Wanderer über dem Nebelmeer (1818) Hij is kijkend alleen Zuigt op de stilte Van het landschap Vlucht van de torenvalk Hoog boven nevels Een tocht terug naar Onpeilbare diepten Dante indachtig	VINGERWIJZING Zomer. We zaten aan het water in het gras opvallend klein in alles wat er was. Ik zei: Kijk daar, een sperwer, nee een torenvalk. Je zag het litteken op mijn vinger verwijzen naar de haal met het zakmes, het jeugdkamp, de dropping. Ik reikte je een halve appel aan. Geen zakmes maar een schaar, geen kamp maar onze achtertuin, geen dropping maar een misverstand. Ik zweeg. Misschien viel er niets te verklaren. En de valk was weg. © Harmen Wind, 2006 (Aardewerk)

Hij is nog niet in het park gesignaleerd, maar misschien, heel misschien komt hij dit jaar nog wel: de torenvalk. De vogel is een geduchte jager. Met zijn scherpe ogen kan hij op 100 meter hoogte een muisje zien lopen. Aan zijn snavel zit een scherpe punt, de zogenaamde "valkentand". Die slaat hij in zijn prooi, die hij vasthoudt met zijn klemvaste klauwen. Drie tenen naar voren en eentje naar achteren, zie daar nog maar eens uit te komen als onschuldig langslappend kikkertje. De torenvalk is een zogenaamde "stootjager", d.w.z. dat hij zich laat vallen op zijn prooi. Dat kan vanuit de lucht zijn: we zien dan de valk biddend in de lucht hangen en plotseling als een steen naar beneden suizen, maar ook vanaf een paal, of hoge boom. Overigens eten torenvalken van alles. Muizen zijn natuurlijk heel smakelijk, maar andere (jonge) vogels, ratten, of zelfs sprinkhanen zijn in tijden van schaarste niet te versmaden. En wat onverteerbaar is, wordt gewoon weer uitgespuugd. Daar om liggen er onder de broedplaatsen van torenvalken altijd braakballen.

Torenvalken zijn dagjagers, in tegenstelling tot bijvoorbeeld onze bosuilen, die vooral 's avonds en 's nachts actief zijn. In maart gaan ze op zoek naar een broedplaats. Ze maken geen eigen nest, maar gebruiken oude nesten van andere vogels, holtes in bomen, rots wanden, torens enz. Ook maken ze graag gebruik van

nestkasten. Dan legt het vrouwtje vijf of zes bruingevekte eieren in de laatste weken van april. Om de twee dagen wordt er 1 ei gelegd. Na een maand komen de jongen uit. Ze zijn dan witpluizig en volkomen hulpeloos. Valkenbaby's zijn nestblijvers: na de geboorte blijven ze nog lange tijd op het nest om sterker en groter te worden. Doordat de eieren met tussenpozen worden gelegd, komen de jongen ook met tussenpozen uit het ei. Het eerste jong is dus al flink gegroeid als het laatste tevoorschijn komt. Vaak kan de jongste de concurrentie van al die sterke broers en zussen niet aan en gaat dood van de honger.

Torenvalken zijn populaire vogels onder fruiteters. Zij vangen behalve de muizen die de boomwortels aanvreten, ook de spreeuwen, die juist weer dol op fruit zijn. Bijnamen heeft hij ook. Op Texel wordt hij "muuzefanger" genoemd of "havikkie". Een andere, wat cryptische omschrijving van de torenvalk is "vliegende deur".

De nestkasten voor de torenvalk in onze wijk zijn te vinden in de Italiaanse populier voor het kantorenland bij de Leeuwenpoort en op de hoek van de Winterdijk en de H.J. Nederhorststraat met informatiebordje. Laten we hopen dat we deze nestkast spoedig bewoond zien met een hele familie torenvalken!

Torenvalk

Een algemeen voorkomende roofvogel, die vaak biddend langs de kant van de weg gezien wordt. De Torenvalk is te onderscheiden van andere valken door zijn langstaartig silhouet (de zgn. windwijzer). Volwassen mannetjes hebben een grijze kop en staart en een steenrode rug. De vrouwtjes en jongen lijken op elkaar, vrijwel geheel bruinrood. De Torenvalk laat in de buurt van de nestkast vaak een luid schel, doordringend 'kie kie kie kie kie' horen, waardoor hij snel opvalt.

Waar?

In het voorjaar wordt de nestkast vanaf april bezet. Na het leggen van de gemiddeld 5 (tussen de 4 en 9) eieren begint de lange broedperiode van een maand. Tijdens het opgroeien van de jongen, zijn ze vaak in de opening van de nestkast te zien. Het af- en aanvliegen van de ouders is leuk om te zien. Uiteindelijk verlaten de jongen na 4 weken het nest.

Voedsel

Torenvalken eten vooral muizen. In de zogenaamde "muisarme jaren" eten ze vogels.

